

ŞİRKET KURMA

Kendi işinin patronu olma, kendine ait iş/işleri üretme hayali yeter şart değil.

Cesaret ve motivasyon çok önemli ama aşağıdaki gibi bir çalışmanın da gerçekleştirilmesi gerekir:

1. İŞ KURMA MOTİVASYONU
2. İŞ FİKRİ
3. SWOT ANALİZİ
4. YAPILABİLİRLİK (FİZİBİLİTE) ANALİZİ
5. İŞ PLANI HAZIRLAMAK
6. İŞİ KURMAK

İŞ KURMAK ≡ TİCARET

İş tecrübesi, beceri ve yetenek olmalı. İş çevresinde fırsat olmalı. Kar getirecek bir "iş fikri" olmalı.

SWOT ANALİZİ yapılmış olmalı.

GÜÇLÜ YÖNLER / ZAYIF YÖNLER / FIRSATLAR/TEHDİTLER

YAPILABİLİRLİK (FİZİBİLİTE) ANALİZİ önemli. Girişimci iş kurma sürecinin başında, öncelikle kurmak istediği işin;

Sektör, İş fikri, Ölçek, Zaman, DOĞRU Ortaklar, Yer, Müşteriler, Lüzumlu Donatı ...

faktörlerine uygun durumda olduğundan emin olmalıdır.

İŞ PLANI HAZIRLAMAK. Neler, ne zaman yapılacak? İşler bir plan dahilinde yürütülmelidir. Eksik ve yanlış işlemler sıkıntı doğurur.

İŞİ KURMAK = Şirketi Hukuken Kurma + İşyeri Temini + Donatı Temini + Sermaye + Personel + Danışmanlar + Tecrübe + M Ü Ş T E R İ

Şirket kurmada 6102 Sayılı **Türk Ticaret Kanunu** hükümleri dikkate alınır.

<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6102.pdf> (350 sayfa!)

Ayrıca bilinmesi gerekenler:

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

4857 Sayılı İş Kanunu

1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu

4721 Sayılı Medeni Kanun ...

Muhasebe ve Mali Müşavir

Şirket kurarken veya kurduktan sonra mali ve hukuk yönlerinden danışılacak, iş yaptırılacak irtibatlar sağlanmış olmalıdır. Mali Müşavirler, mevzuata ve iş piyasası hakkında bilgi sahibi olup, muhasebe, vergiler ve birçok destekler hakkında danışmanlık yapacaktır.

Tacir

TTK "MADDE 12- (1) Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa, kendi adına işleten kişiye tacir denir. İkiye ayrılır.

I - Gerçek kişiler

II - Tüzel kişiler

I - Gerçek Kişi

Hukuki olarak tüm bireyler yani insanlar gerçek kişi sıfatına sahiptir. Bireyler doğar doğmaz hak ehliyetine, ergin yaşa geldiklerinde de fiil ehliyetine sahip olurlar. Fiil ehliyetinde, kişilerin kısıtlılık durumları ve ayırt etme yetilerine bağlı olarak tam ve sınırlı ehliyetlilik ve tam ve sınırlı ehliyetsizlik halleri söz konusu olabilir.

II - Tüzel Kişi

Tüzel kişi veya hükmi şahıs, hukuk sisteminin kurallarına göre oluşturulan hak ehliyeti ve borçlanma olanağına sahip hukuki varlıklara denir. Tüzel kişilik, bir amacı gerçekleştirmek iradesiyle örgütlenen ve hukuk sistemi kurallarına göre oluşturulan bir varlığı ifade eder. Tüzel kişiler; Kamu Hukuku Tüzel Kişileri ve Özel Hukuk Tüzel Kişileri olarak iki çeşittir.

Gerçek Kişi ile Tüzel Kişi Arasındaki Farklar

Hukuki açıdan hak ve fiil ehliyetine sahip gerçek kişilerle, gerçek kişiler tarafından oluşturulan tüzel kişilikler arasında pek çok fark bulunur.

- Tüzel kişiler gerçek kişilerin sahip olduğu hak ve fiil ehliyetine sahiptirler ve borç yükümlüğü altına girebilirler.
- Tüzel kişiler temsilcileri tarafından temsil edilirler, gerçek kişiler ise kendileri adına hareket edebilirler bir temsilciye gereksinimleri yoktur.
- Kamu tüzel kişileri kamu hukukuna, gerçek kişiler ve diğer tüzel kişiler özel hukuka tabidir.

Ticaret erbabı vergi usulü bakımından ikiye ayrılır:

- **Basit usulde gelir vergisine tabi olanlar** (küçük esnaf denilebilir) (defter tutmazlar)
- **Gerçek usulde gelir vergisine tabi olanlar** (büyük esnaf denilebilir)

Ticaret Sicili

MADDE 24- (1) Ticaret sicili, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının gözetim ve denetiminde ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları bünyesinde kurulacak ticaret sicili müdürlükleri tarafından tutulur. Bir yerde oda mevcut değilse veya yeterli teşkilatı yoksa, ticaret sicili, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek bir odadaki ticaret sicili müdürlüğü tarafından tutulur.

Tescil

MADDE 27- (1) Ticaret siciline tescil, kural olarak istem üzerine yapılır. Resen veya yetkili kurum veya kuruluşun bildirmesi üzerine yapılacak tescillere ilişkin hükümler saklıdır...

(2) Ticaret sicili memurlukları, kurumlar vergisi mükellefi olup da bu madde uyarınca tescil için başvuran mükelleflerin başvuru evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine intikal ettirir. Bu mükelleflerin işe başlamayı bildirme yükümlülükleri yerine getirilmiş sayılır.

Kıymetli Evrak

MADDE 645- (1) Kıymetli evrak öyle senetlerdir ki, bunların içerdikleri hak, senetten ayrı olarak ileri sürülemediği gibi başkalarına da devredilemez.

Şirket Kurarken Şirket Nev'ine Karar Verme

Kurulacak şirket nevi, çok önemlidir. Türk Ticaret Kanunundaki (TTK) tanımlar aşağıda sıralanmıştır:

MADDE 124- (1) **Ticaret şirketleri**; kolektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir.

(2) Bu Kanunda, **kolektif ile komandit şirket şahıs şirketi**; **anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket sermaye şirketi** sayılır.

MADDE 211- (1) **Kollektif şirket** ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, gerçek kişiler arasında kurulan ve ortaklarından hiçbirinin sorumluluğu şirket alacaklılarına karşı sınırlanmamış olan şirkettir.

MADDE 304- (1) Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla kurulan, şirket alacaklılarına karşı ortaklardan bir veya birkaçının sorumluluğu sınırlandırılmamış ve diğer ortak veya ortakların sorumluluğu belirli bir sermaye ile sınırlandırılmış olan şirket komandit şirkettir.

MADDE 329- (1) Anonim şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnız malvarlığıyla sorumlu bulunan şirkettir.
(2) Pay sahipleri, sadece taahhüt etmiş oldukları sermaye payları ile ve şirkete karşı sorumludur.

MADDE 573- (1) Limited şirket, bir veya daha çok gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulur; esas sermayesi belirli olup, bu sermaye esas sermaye paylarının toplamından oluşur.
(2) Ortaklar, şirket borçlarından sorumlu olmayıp, sadece taahhüt ettikleri esas sermaye paylarını ödemekle ve şirket sözleşmesinde öngörülen ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdürler.
(3) Limited şirket, kanunen yasak olmayan her türlü ekonomik amaç ve konu için kurulabilir.

MADDE 574- (1) Ortakların sayısı elliyi aşamaz.

Hukuki yapılarına göre işletmeler:

- **Tek kişi işletmeleri**
- **Şirketler**
 - **Adi şirketler**
 - **Ticari şirketler**
 - ✓ **Şahıs şirketleri**
 - *Kolektif şirketler*
 - *Komandit şirketler*
 - ✓ **Sermaye şirketleri**
 - *Anonim şirketler*
 - *Limited şirketler*
 - *Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*
- **Kooperatifler**

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 2011 yılı firma dağılım verisi:

Limited Şirket (%51), Şahıs İşletmesi (%37), Anonim Şirket (%7), Kooperatif (%4), Kollektif Şirket (%0,99) ve Komandit Şirket (%0,01).

- ✓ Şirket tipinin Şahıs firması mı yoksa Sermaye şirketi mi olacağı iyi tespit edilmelidir.

Firmanın, en çok kurulan firma türleri; "Şahıs", "Limited" ya da "Anonim" olmasına göre sorumlulukları, avantajları ve dezavantajları değişkenlik göstermektedir.

Şahıs İşletmesi Avantajları

- Sermaye şartı yok.
- Şahıs İşletmelerini kurmak ve tasfiye etmek daha az zaman ve emek ve maliyet ile olur.
- Yasal prosedürler ve bürokrasi daha azdır.
- Açması ve kapatması kolaydır.
- Ortaksız olarak, bireysel olarak kurulur.
- Muhasebe giderleri düşüktür.

Şahıs İşletmesi Dezavantajları;

- Şahıs işletmelerinde elde ettikleri kardan alınan vergi oranı artan orana tabi tutuluyor. Bu da şahıs işletmesinin daha çok vergi ödemesine sebep olabiliyor. Vergi dilimlerine göre % 15'den başlayıp, vergi oranı % 35 oranına kadar çıkabiliyor.
- Ticari faaliyetlerde diğer şirket türlerine göre daha az prestijlidirler.

Limited ve Anonim Şirketlerin Avantaj ve Dezavantajları;

Tek kişiyle de anonim veya limited şirket kurulabilir.

Bildirilecek Sermaye ise; Limited şirketlerde minimum 10 bin TL, Anonim şirketlerde 50 bin TL'dir.

Anonim Şirketlerde sermayenin 1/4 ünü baştan yatırmak gerekmektedir.

Limited şirketlerde hisse devrinin genel kurul onayı ile noterden yapılması ve ticaret siciline tescili zorunlu. Anonim şirketlerde ise hisse devrinin noterden yapılma ve ticaret siciline tescil ettirilme zorunluluğu yok.

Anonim şirketi kurarken işletme ve kurma faaliyetleri Limited şirketle kıyaslandığında daha masraflı.

Hem Anonim hem de Limited Şirketlerde mali kardan alınan vergi oranı sabit. Karlılık ne olursa olsun elde edeceği kardan sadece % 20 vergi oranı üzerinden vergi ödüyorlar. Ancak yılsonunda kar dağıtımı yaparsa, dağıtılacak kar %15 kurum stopajına tabi.

Anonim şirket kurmak, daha avantajlı olduğu için tercih sebebidir.

Şirket Ana Sözleşmesi Hazırlanması

Şirket için ana sözleşme oluşturulurken şirketin özelliklerini, unvanını, adresini, müdürünü, sermayesini, kar dağıtımını vb. konularının neler olacağı kararlaştırmak gerekir. Şirketin temel kaynağı ana sözleşmedir.

Ana sözleşmenin hazırlanması için gerekli bilgiler;

- Şirket unvanı belirlenmeli
 - Şirket ortakları ve hisse tutarları belirlenmeli, Tüm Şirket türleri için minimum 1 ortak yeterlidir.
 - Şirketin merkez adresi belirlenmeli
 - Şirket müdürünün / temsilcinin kim olacağı belirlenmeli
 - Sermaye ve payları belirlenerek yazılmalı, 1/4' i peşin ödenir ve kalan kısmın ne şekilde ödeneceği belirlenir. **(Ltd lerde sermayenin 1/4 zorunlu değil tamamını taahhüt edilebilir)**
 - Sermaye büyüklüğünün şirketin hayatını devam ettirebilmesi için yeterli gelir sağlayıncaya kadar geçen süre içinde nakit ihtiyacını karşılayacak kadar olması beklenir.
- Şahıs Firması için sermaye tutarı sizin belirleyeceğiniz bir tutar olabilir. (1.000,00 TL - 5.000,00 TL arası gibi.)
- Limitet Şirket için **Minimum sermaye tutarı 10 bin TL'dir.**
- Anonim Şirket için **Minimum sermaye tutarı 50 bin TL'dir.**
- Şirketle ilgili ilanların nasıl yapılacağı belirlenmeli
 - Şirketten ayrılmanın, imtiyazlı hissenin olup olmayacağını ve kar dağıtımının detayları belirlenmeli

Belgelerin Tamamlanması ve Ticaret Siciline İletilmesi

Ana Sözleşmenin Ticaret Sicilde Onayı

Şirket ana sözleşmesi hazırlandıktan sonra **MERSİS** sistemine aktarılır, sistemin ilgili bölümlerine madde madde bilgiler girildikten sonra onay aşamasında kayıt numarası alınır. Alınan kayıt numarası ile **Ticaret Sicil Müdürlüğüne** yetkili memura gidilerek kayıt numarası iletilir ve ana sözleşme Memur huzurunda ortaklar tarafından imzalanarak onaylatılır.

Ticaret Odası Şirket Kuruluşu İçin Gerekli Belgeler

- Şirket Yetkilisi İmza Beyanı
- Oda kayıt beyannamesi (Ortakların fotoğrafları yapıştırılır)
- Şirket Kuruluşu Başvuru Formu

- Yabancı ortak var ise 1 nüsha Kuruluş bildirim formu (İlgili yerler doldurularak yetkili tarafından imzalanmalıdır.)
- Mersis'ten hazırlanmış ana sözleşme ortaklar tarafından veya yetki verilmiş kişiler tarafından ticaret odasında imzalanacak.
- Ortak olmayan müdürler için görevi kabul ettiğine ilişkin imzaları noter onaylı belge.
- Sermayenin asgari bloke tutarının yatırıldığına dair banka yazısı
- Rekabet Kurumu payı banka dekontu (oda veznesine yatar)

Belgeler tamamlandıktan sonra bağlı bulunulan Ticaret Siciline verilir, bu süreçte ilgili harçlar başvuru esnasında yatırılmalıdır. Başvuru onaylandıktan sonra tescil yazısı, sicil tasdiknamesi ve faaliyet belgesi alınmalıdır.

Limited Şirket Kuruluş evraklarının büyük bir kısmı Ticaret Sicil Müdürlüklerinde yapıldığı için bu evrakların hazırlanması Yetkili memurlar tarafından ticaret sicil Müdürlüklerinde yapılır.

Tescilden sonra ana sözleşme ve şirket defterleri ticaret sicilden teslim alınır.

Potansiyel Vergi Kimlik Numarası ve Banka Süreci

Şirket ana sözleşmesi ile vergi dairesine gidilerek **potansiyel vergi kimlik numarası** alınır.

(MERSİS sistemine geçen yerlerde mersis üzerinden temin ediliyor.)

Bu numara şirket tescil edildikten sonra şirketin geçerli vergi numarası olacaktır. Ancak kuruluş aşamasında Anonim Şirket kuruluşu yapıyorsanız bankaya şirket sermayesinin 1/4'ünü yatırabilmek için potansiyel vergi nosuna ihtiyaç vardır. Bankaya gidilerek ortaklar tarafından **şirket adına sermayenin %25'i bloke ettirilir** ve bankadan ilgili ticaret sicil memurluğuna hitaben bilgi yazısı alınır. Limited Şirket kuruluşu yapıyor iseniz direk sermaye tutarının tamamını daha sonra yerine getirebilirsiniz. Bloke tutarı şirket tescil olduktan sonra şirket işlemlerinde kullanılmak üzere nakit çekilebileceği gibi açılacak şirket hesabına da aktarılabilir. Aynı zamanda rekabet kurumu payı da ticaret odası veznesinden yatırıldığı için bankaya gitmenize gerek yoktur.

İmza Sirkülerinin Hazırlanması

Şirket ana sözleşmesinin Ticaret Sicilinde tescilinden sonra şirket tüzel kişilik kazanmıştır. Şirketi temsil edecek olan şirket müdürü böylece noterde şirket unvanı altına atacağı imza örnekleriyle **imza sirkülerini** hazırlatabilir. İmza sirküleri şirket adına yapılacak tüm işlemlerde gerekecektir. Şirketin tescil edildiği gün **yasal olarak zorunlu olan tüm defterler noterde tasdik ettirilmelidir.**

Defter Tasdikleri

Şahıs Şirketlerin Tasdik Ettirmesi Gereken Defterler;

- İşletme Hesabı defteri.

Serbest Mesleklerde Defter Tutma:

- Serbest Meslek kazanç defteri

Limited Şirketlerin Tasdik Ettirmesi Gereken Defterler;

- Defter-i Kebir
- Yevmiye Defteri
- Envanter Defteri
- Genel Kurul Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Müdürler Kurulu Defteri (1'den fazla müdür varsa)

Anonim Şirketlerin Tasdik Ettirmesi Gereken Defterler;

- Defter-i Kebir
- Yevmiye Defteri
- Envanter Defteri
- Yönetim Kurul Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Damga Vergisi Defteri

VERGİ DAİRESİ İŞE BAŞLAMA BİLDİRİMİN VERİLMESİ VE KAYIT İŞLEMLERİ

Şirketin tescilinden sonra aşağıdaki belgelerle birlikte faaliyet alanında bulunulan vergi dairesine başvuruda bulunulur;

- Onaylı ana sözleşme
- Onaylı imza sirküleri
- Kira Kontratı (veya Tapu Fotokopisi)
- Şirket tescil yazısı ve sicil tasdiknamesi aslı
- Şirket ortaklarının ikametgâhları
- Kimlik Asılları veya Onaylı Suretleri
- Şirket ortaklarının noter tasdikli kimlik örnekleri

İlgili **vergi dairesi** yukarıda yazılı belgelerde bulunan bilgilere dayanarak şirketin adresini kontrole gider ve bir **yoklama tutanağı** düzenleyerek şirket yetkilisinin imzasını alır. Bu tutanak sonrasında şirket, vergi dairesinden **Vergi Levhası** talep eder.

Bağkur İşlemleri; Bu işlemleri yaptıktan sonra 4/b sigortalılığı için (Eski bağ-kura) SGK'na kayıt olmak. (SSK'lı değilseniz gerekmez) 4/b'li (Eski Bağ-kurlu) olmanız halinde her ay bağkur primi 2020 yılında indirimsiz olarak 1015,33 TL, primlerinizi düzenli ödemeniz halinde ise %5 indirimli olarak 868,18 TL prim ödersiniz.

TİCARET ve SANAYİ ODASI İŞLEMLERİ

- 1- Ticaret Odası Başvuru Formu
- 2- Ticaret Sicil Gazetesi
- 3- Müdür İmza Sirküleri
- 4- Şirket ana sözleşme (Ticaret Odasından alınan)
- 5- Şirket ortaklarının nüfus cüzdanı suretleri
- 6- Şirket ortaklarının ikametgah ilmühaberleri

BELEDİYE İŞLEMLERİ:

- 1- İşyeri Açma ve İzin Ruhsatı çıkartılır.
- 2- Çevre Temizlik Vergisini Yatırılır.
- 3- Kira kontratınızı götürülür. (işyeri sahibi Tapu fotokopisini). İşyerinin m2 si bildirilir.
- 4- Ticaret Odası kayıt sureti götürülür.
- 5- Vergi Levhası götürülür.
- 6-Ticaret Sicili Gazetesi nüshası götürülür.

TİCARİ FAALİYETİN BAŞLANGICI

Girişimci, yatırımcı tüm bu süreçlerden sonra artık ticari faaliyetine başlayabilir. Matbaadan fatura bastırıp, kaşe yaptırdıktan sonra, gerekli olan tahsilat ve tediye makbuzları gibi tüm belgelerini tamamladıktan sonra fatura da düzenleyebilir. Artık işin prosedür kısmı bitmiştir ve girişimcilik maharetlerinin sergileneceği işin zor kısmı başlamıştır. Girişimci bu süreçten sonra dilediği dernek, oda, birlik ve benzeri sivil toplum örgütlerine de üye olarak işinin gelişimine katkı sağlayabilir. Sigortalı olarak işçi çalıştırabilir. Mali Müşavir aracılığıyla mali işlemlerini yaptırabilir. Gerçekleştireceği faaliyetin gerekliliğine göre belediye ruhsatı için ilgili belediyeye başvuru da bulunabilir ve ruhsat talep edebilir.

KOSGEB ve Teşvikler

Kuruluşunu yapmadan önce KOSGEB'e kayıt olarak, destek ve hibelerden faydalanılabilir. Örneğin, sadece kuruluş aşaması için ödediğiniz paranın büyük bölümün geri alabilirsiniz. KOSGEB yeni girişimcilere 50 bin TL'ye kadar hibe vermektedir. Ayrıca kredi ve mesleki eğitim imkânları da mevcuttur.

Şirket Kuruluşunun Maliyeti

Şirket kuruluşu süreçlerinde alınacak profesyonel desteğe ve şirketin özelliklerine göre değişmekle birlikte Ortak **sayısı ve sermaye tutarı artıka ödenen harçlar ve hazırlanan evraklar artmaktadır.**

2020 Yılı için Ortalama 1 ortak ve Tüm masraflar dahil asgari tutarlarda Kuruluş Maliyetleri:

Anonim Şirket Kuruluş Maliyeti 3000-3.500 TL arası
Limited Şirket Kuruluş Maliyeti 2.700 TL-3.000 TL arası

Yabancı Ortaklı Şirketlerde Maliyet artmaktadır.

Şirket Kuruluşunuzu gerçekleştirdikten sonra şirketi bekleyen giderler ise aşağıdaki gibidir. Bu giderler için ödenecek masraflar iş hacmine göre değişecektir.

- Her ay KDV
- Her ay çalışanlar için sigorta primi
- Her ay LTD Şirket ortakları ile A.Ş. Ortak ve aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olanlar için 4B SGK primi
- Üç ay da bir Stopaj
- Üç ay da bir Geçici Vergi
- Yılda bir Yıllık Kurumlar Vergisi
- Yılda bir yasal defter tasdikleri
- Yılda bir yasal defter kapanış tasdiki
- Yılda bir meslek odası üye aidatları
- Belediye Vergileri
- Her ay Mali Müşavirlik Ücreti

HAFTAYA:

İşyerinde İnsan Yönetimi. Üst-Ast, Ast-Ast ilişkileri.